

E. du Perron Genootschap

EdPG-secr. C. van Schendel, Keizersgracht 802-III, 1017 ED Amsterdam

Tel. 020 622 43 22, Fax. 020 638 48 60, Email info@edpg.nl, www.edpg.nl

Nieuwsbrief Februari 2004 – Jaargang 11, nummer 1

Tienjarig bestaan E. du Perron Genootschap

Op 14 mei 1994 is het E. du Perron Genootschap officieel opgericht met een bijeenkomst in Bergen (N.H.). Sindsdien zijn er talloze bijeenkomsten geweest. Naar Gistoux, Parijs en Brussel werden excursies gemaakt. Negentien *Cahiers voor een Lezer* verschenen met teksten van voordrachten en andere bijdragen, vaak over nieuwe vondsten op EdP-gebied. Nummer 20 staat op stapel. Daarnaast zagen verschillende kleine bibliotheek uitgaven het licht. Afgelopen herfst ontvingen alle leden gratis een exemplaar van Kees Snoeks boek 'Manhafte heren'. Kortom, het genootschap is tien jaar lang zeer actief geweest en wil daarmee doorgaan. In mei vieren we het tienjarig bestaan dan ook feestelijk.

Op zaterdag 15 mei 2004 houdt het E. du Perron Genootschap van 13.30-17.00 uur de voorjaarsbijeenkomst in de *Rode zaal* van het Letterkundig Museum (Prins Willem-Alexanderhof 5, Den Haag, tel. 070-333 96 66). Na afloop wordt ten huize van F. Bulhof een party gegeven (Prof. Gerbrandyweg 131, Den Haag, tel. 070-350 78 84).

Graag *aanmelding vooraf* bij het secretariaat - voor één of beide delen van dit programma.

Feestelijk programma:

13.30 uur	Ontvangst met koffie
14.00 uur	<i>Algemene Ledenvergadering</i> met de volgende <i>agenda</i> : 1. Opening / Mededelingen / Ingekomen stukken 2. Jaarverslag 2003 van de voorzitter 3. Financieel jaarverslag 2003 en Begroting 2004 (hierbij) 4. Bestuurssamenstelling (zie toelichting) 5. Wat verder ter tafel komt / Rondvraag / Sluiting
14.30 -15.00 uur	Aandacht voor 'Tien jaar EDPG'
15.00 -15.30 uur	Theepauze
15.30 -16.30 uur	Feestrede door de bekende Vlaamse essayist, literatuurhistoricus en memorialist <i>Henri-Floris Jaspers</i> (Antwerpen) 'Le Bateau Ivre': het literaire debat tussen Du Perron en Van Ostaijen
16.30 uur	Afreis richting Prof. Gerbrandyweg 131, Den Haag (men kan er parkeren; tram 9 van Centraal Station, halte Steiner Kliniek, 3 min. lopen), alwaar van 17.00-19.00 uur het glas geheven zal worden op Du Perron en het Genootschap.

Toelichting Bestuurssamenstelling

Het hele bestuur heeft zitting tot mei 2004. Herkiesbaar zijn Wim Hartman (penningmeester), Corinna van Schendel (secretaris), Manu van der Aa (lid) en Kees Snoek (lid). Niet herkiesbaar zijn: Frans Bulhof (voorzitter) en Reinder Storm (lid). Na verschijnen van de E. du Perron biografie dit najaar is Kees Snoek bereid voorzitter te worden, Frans Bulhof is bereid tot dat moment ad interim voorzitter te zijn. Het bestuur stelt Kees Rasenberg voor als nieuw lid.

Website

Zie de recent vernieuwde website www.edpg.nl voor uitvoeriger berichten, geactualiseerde informatie, foto's, links naar andere sites etc.

Verslag najaarsbijeenkomst op 8 november 2003 in het Letterkundig Museum te Den Haag

Algemene ledenvergadering

Aanwezig: 15 leden, 3 belangstellenden en 2 sprekers

1. Opening / Mededelingen / Ingekomen stukken

Bericht van verhindering is ontvangen van W. Hartman (penningmeester), K. ter Braak, H. Beynon [en naar pas later blijkt mw. M. van der Wal].

Ons lid Dik van der Meulen heeft de AKO-literatuurprijs gekregen voor zijn vuistdikke Multatuli-biografie! Kees Snoek houdt op 3 december a.s. zijn habilitation aan de Sorbonne te Parijs.

Kees Snoek heeft op 10 oktober in een drukbezochte bijeenkomst van Indische Letteren in Leiden het boek 'Manhafte heren en rijke erfdochter: het voorgeslacht van E. Perron op Java' gepresenteerd. Het bestuur heeft alle leden van het EDPG een exemplaar doen toekomen, daar of later per post.

Er zijn nieuwe EDPG-folders om mee te nemen en te verspreiden.

2. Jaarverslag 2002

Het Jaarverslag 2002 wordt vastgesteld.

Naar aanleiding ervan meldt de voorzitter dat:

- Cahiers voor een Lezer nr 19 vrijwel af is;
- de website – www.edpg.nl - bijgewerkt is en op fraaie wijze informatie over het EDPG en EdP verstrekt, wellicht levert dit nieuwe leden op?;
- het bestuur over de viering van 10 jaar EDPG in 2004 nadenkt;
- in 2004 alle bestuursleden herkozen dienen te worden, maar dat enkelen zich niet herkiesbaar stellen.

3. Financieel jaarverslag 2002 en Begroting 2003

Uitgereikt worden de Jaarstukken d.d. 15.03.2003 en een Notitie van de penningmeester d.d. 27.09.2003 over een tekort van € 2130 over 2003. De voorzitter stelt dat het genootschap financieel gezond is en zelfs een aanmerkelijk eigen vermogen heeft van € 5321. Het lijkt hem echter niet het doel van dit genootschap vermogen te verzamelen, maar kennis over leven en werk van Du Perron te bevorderen. Dit is onlangs gedaan door het toezenden van het boek 'Manhafte heren' aan alle leden, het opzetten van de website, maken van de folder e.d. Dit heeft tot een overschrijding van de oorspronkelijke begroting geleid, maar kan uit het eigen vermogen betaald worden. Het eigen vermogen komt dan op ca € 3000, dat is ruim meer dan 1x de jaarlijkse lasten en lijkt dan ook verantwoord.

L. Uding vraagt of het geld niet gebruikt kan worden voor ledenwerving, bijv. voor het meezenden van de folder met mailings van het Letterkundig Museum e.d.: dit lijkt een prima idee. De ervaring is overigens dat belangstellenden nauwelijks tot het lidmaatschap te bewegen zijn. Ook gezamenlijke bijeenkomsten met de Vestdijk Kring en het Indisch Huis leverden geen nieuwe leden op.

Hierna worden de financiële stukken goedgekeurd en wordt de penningmeester gedechargeerd.

4. Wat verder ter tafel komt / Rondvraag / Sluiting

Er komt verder niets ter tafel of uit de zaal, de vergadering wordt gesloten.

Voordrachten

Vervolgens spreekt schrijver en slavist *Kees Verheul* over Sofka Nossovich (1898-1978), de dochter van het Russische echtpaar waarbij de Du Perrons kamers huurden en die ook in *Het land van herkomst* genoemd worden. Sofka zelf komt in het boek niet voor, maar wel zijn er aantekeningen van Du Perron over gesprekken met haar, die o.a. in *Blocnote klein formaat* zijn verwerkt. Haar leven als verpleegster in de Russische burgeroorlog van 1918-1920, haar werk als mannequin in Parijs, maar vooral haar persoonlijkheid boeiden Du Perron zeer. Na 1940 zat ze in het Franse verzet, werd geïnterneerd en overleefde de oorlog. Sinds de val van de muur is ze ook in Rusland een bekende figuur, over wie een TV-documentaire gemaakt is. Er is een mooie foto van haar op latere leeftijd.

Theo Festen – psycholoog, maar nu o.m. vertaler van gedichten van Jean Cocteau - vertelt over het leven en werk van de veelzijdige en beroemde Franse kunstenaar Cocteau. Du Perron werd ca 1922 door Clairette Petrucci geattendeerd op de modernistische gedichten van Cocteau en probeerde ook op die wijze te dichten. Al gauw werd hij zeer kritisch, in 1928 verwijderde hij een boek van Cocteau uit zijn boekenkast en betitelde hem als 'een klier'. De gedichten van Cocteau hadden wel invloed op Paul van Ostayen en Martinus Nijhoff, maar door Du Perron en Forum bleef die invloed in de Nederlandse literatuur verder zeer beperkt.

ENQUÊTE: De toekomst van het E. du Perron Genootschap

Het bestuur heeft zich de laatste tijd in enkele vergaderingen beraden over de toekomst van het EdPG. Het wil de leden graag betrekken in deze discussie en verzoekt daarom ieder lid te reageren op de volgende punten.

1. Hoe verder?

Wij kunnen zeker nog enkele jaren de vertrouwde weg blijven volgen met het vastliggende schema van twee jaarlijkse bijeenkomsten en de publicatie van de *Cahiers* in ongeveer dezelfde frequentie, met daarnaast een enkele heuglijke manifestatie zoals de presentatie van Kees Snoeks *Manhaffe Heren* of de komende verschijning van zijn Du Perron-biografie. We kunnen ook verder publicaties ondersteunen waarbij we denken aan een nieuw deel van de *Brieven* en de herdruk van *Het Land van herkomst* in 2006. Een excursie naar Meester-Cornelis en de Zandbaai, zoals we in de afgelopen jaren geslaagde excursies naar Parijs en Brussel hebben ondernomen, acht dit bestuur niet haalbaar.

Maar hoe staan de leden tegenover zo'n excursie?

We kunnen over drie, vier jaar misschien opgaan in een groter geheel: een nieuwe interbellum-cultuur-club, waarin alle aspecten van die periode - politiek, kunst, film, cultuur en letterkunde - een plaats vinden en waarin naast Du Perron plaats is voor bij voorbeeld Marsman, Ter Braak, Sjahrir, Joris Ivens, Charley Toorop en Arthur Lehning. We kunnen ons ook verbinden met een andere vereniging, bij voorbeeld het Multatuligenootschap of de Vestdijkkring.

Hoe schatten de leden een dergelijke toekomst in?

Opheffing is in het bestuur een wel eens gevallen taboewoord, maar we willen daarover graag de mening van de leden peilen.

2. Bijdrage van leden

Op welke wijze denken de leden zelf te kunnen bijdragen aan de bloei van het EdPG?

Wie wil meewerken aan de *Cahiers*, hetzij met bijdragen, hetzij als redactielid?

Wie wil een voordracht houden op een van onze bijeenkomsten?

Wie wil op de langere duur zitting nemen in het bestuur?

3. Ledenwerving

Het langzaam verminderende ledental baart ons zorgen. We hebben nu ongeveer zeventig leden, tendentie: langzaam krimpand. Onder zulke doelgroepen als de universitaire neerlandistiek is de respons zeer gering. Liefhebbers van het werk van Du Perron lopen in aantal terug. In Vlaanderen hebben we twee leden.

Op welke wijze kunnen er nieuwe leden worden geworven? Kunnen wij ieder lid vragen om er een nieuw lid bij te werven? Wat is de ervaring van de leden bij dit soort pogingen?

*Stuur uw reacties liefst **vóór eind maart** in: per post, fax of e-mail. Het bestuur hoopt op een ruime respons op deze enquête en zal, bij behoud van eigen verantwoordelijkheid, uw reacties met de grootste zorg bestuderen.*

Mededelingen

- Dit najaar verschijnt ca oktober de biografie van E. du Perron door Kees Snoek. Uitgever Nijgh & Van Ditmar en de Stichting Perspektief Dordrecht organiseren een presentatie in Dordrecht.
- *Cahiers voor een lezer* nr 19 is verschenen. Daarin komen Indische aspecten aan bod: Frank Okker over Willem Walraven en E. du Perron; Kees Snoek over 'Manhafte heren en rijke erfdochteren, het voorgeslacht van E. du Perron op Java' (EDPG-leden ontvingen het gelijknamige boek inmiddels gratis); Kees Snoek, In memoriam Eddy van Polanen Petel (1913-2001).
- *Cahiers* nr 20 zal gewijd zijn aan Franse onderwerpen, zoals Jean Cocteau en de Parijse brieven van EdP en Elisabeth de Roos, 1932-36.

Recente publicaties

- Aa, Manu van der. Een ander beeld van Eddy du Perron; Leterme, Yves. Nota van de kalligraaf. In: *Letternieuws* (tijdschrift van de Vlaamse vereniging ter bevordering van de kalligrafie) 15(2003)4, p.82-83. Het sonnet 'Ander beeld' gekalligrafeerd en toegelicht.
- Elion-Valter, Carinne. Een vergulde vingerkom: de notaris in Het Land van Herkomst van E. du Perron. In: *Ponder*, mededelingenblad van de Stichting tot bevordering der notariële wetenschap (2002)13 (dec.), p.8-9.
- Europa buitengaats. Koloniale en postkoloniale literaturen in Europese talen / onder red. van Theo D'haen. Amsterdam: Bakker, 2002. - 2 dl. (523, 451 p.). Met lit. opg., reg. ISBN 90-351-2397-2 (in cassette) ISBN 90-351-2480-4 (dl. 1) ISBN 90-351-2481-2 (dl. 2). Bevat een redelijk aantal verwijzingen naar het werk van EdP.
- Verheul, Kees. 'Jij bestaat, dus besta ik'. In: *Souvenir voor Sasha en Natasha*. Nijmegen, Flanor 2003, p. 18-26 (eerder in *Vrij Nederland* 21 dec. 1996, p. 123-125).
- In 'Albert Vigoleis Thelen auf Mallorca. Zum hundertsten Geburtstag am 28. September 2003' (München, Claassen Verlag 2003, 20 p.) staat een fragment van een brief van Vigoleis Thelen aan Du Perron van 23 juli 1933. Zie ook www.vigoleis.de over A. Vigoleis Thelen.
- Marres, René. Kritische beschouwingen over Nederlandse literatuur en literatuurstudie. Leidse opstellen 36. Leiden, Internationaal Forum 2003. 180 p. Bevat opstellen over o.a. Du Perron, Ter Braak en Vestdijk.

Varia

- Op 3 december 2003 vond in het Departement germanistiek van de universiteit Sorbonne IV te Parijs de 'soutenance d' habilitation à diriger des recherches' plaats van dr. Kees Snoek – en met goed gevolg. De verdedigde thèse d'habilitation is een zelfstandige studie naar het Nederlandse debat over de theorie en methodologie van de biografie, vanaf 1929 tot heden, getoetst aan Snoeks vrijwel afgeronde biografie van E. du Perron. Onder de belangstellenden bij deze serieuze plechtigheid waren ook de EDPG-bestuursleden Van der Aa, Bulhof en Storm.
- Henri-Floris Jaspers heeft in de nalatenschap van Gaston Burssens twee onbekende briefjes van Du Perron aan Paul van Ostaijen gevonden. In een ervan heeft Du Perron het over zijn ziek-zijn, dat de vorm aanneemt van: 'een bronchitis; een beetje koorts, en, vervelender nog, een stem als van een nachtwaker die naar zijn eind loopt.'
- Ons bereikte het treurige bericht dat op 9 november 2003 onverwacht ons lid Huib Deetman is overleden. Hij was bekend van de Kring van het Indische Boek en de E-zine Blimbing, waarin kritisch commentaar werd gegeven op Nederlands-Indische en Indonesische zaken. Daarnaast was hij actief in de muziek.
- Het Nederlandse en Vlaamse Fonds voor de Letteren heeft biografiebeurzen toegekend, o.m. aan Manu van der Aa voor een biografie van de Vlaamse dichteres Alice Nahon.
- Op 21 januari 2004 is in Tilburg voor de 19^e keer de E. du Perron-prijs uitgereikt, ditmaal aan *Carl Friedman* (1952-) voor haar hele oeuvre. De jaarlijkse E. du Perron-prijs is in 1986 ingesteld op initiatief van de gemeente Tilburg en de Letterenfaculteit van de Universiteit van Tilburg ter bekroning van mensen of instellingen die zich middels een actieve bijdrage aan de cultuur verdienstelijk hebben gemaakt voor de bevordering van wederzijds begrip en een goede verstandhouding tussen de in Nederland woonachtige bevolkingsgroepen. De jury (Guus Extra, Wilbert van Herwijnen en Piet Mooren) stelde dat Friedman 'wars is van elke vorm van fundamentalisme'. Friedman ontving een geldsom van 2500 euro. Zij schreef o.a. *Tralievader* (1991) en *Twee koffers* (1993). Eerdere winnaars waren o.m. de interculturele leesmethode Horizon, Max Velthuis, Anil Ramdas en Fouad Laroui. Zie: www.uvt.univers/nieuws/0304/18/friedman/html.
- In de nieuwste editie van Gerrit Komrij's bekende poëziebloemlezing valt op dat de dichter E. du Perron niet meer met tien maar met negen gedichten is vertegenwoordigd.